

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Α' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
24/04/2019

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Σύμφωνα με το κείμενο, οι αληθινοί φίλοι χαιρόνται με τη χαρά μας χωρίς να μας ζηλεύουν ή να μας φθονούν. Αποδέχονται τις επιλογές μας και αναγνωρίζουν την αξία μας. Νιώθουν τη λύπη μας, θέλουν να είμαστε πάντα χαρούμενοι και έρχονται σε αντιπαράθεση με όποιον προσπαθεί να μας πληγώσει. Μας ενθαρρύνουν, μας στηρίζουν, είναι πάντα δίπλα μας. Είναι πάντα πρόθυμοι να μας ακούσουν, να μας καθοδηγήσουν σωστά και να μας προστατέψουν από τα ενδεχόμενα λάθη μας. Οι αληθινοί μας φίλοι δεν πρόκειται να μας εγκαταλείψουν ποτέ.

Βαθμολογία: 15 μονάδες

A2.

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

Βαθμολογία: 10 μονάδες

B1. Θεματική περίοδος: « Ήταν και θα είναι χωρίς πολλά –πολλά»

Λεπτομέρειες – σχόλια: « Γιατί κι αν έχει »

Κατακλείδα – συμπέρασμα: Δεν υπάρχει

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της **αιτιολόγησης** καθώς σε αυτή αιτιολογείται αρχικά η θέση ότι οι φίλοι είναι πάντα δίπλα μας και στη συνέχεια το γιατί η φιλία γίνεται ακόμη πιο πολύτιμη με το πέρασμα του χρόνου. Λέξη – κλειδί που εντοπίζεται δύο φορές στην παράγραφο : « γιατί»

Βαθμολογία: 8 μονάδες

B2. καλύτερη ≠ χειρότερη

αληθινή ≠ ψεύτικη

αποδοκιμάζει ≠ επικροτεί

ενθαρρύνουν ≠ αποθαρρύνουν

θυμάσαι ≠ ξεχνάς

έτοιμος ≠ ανέτοιμος

σπουδαίους ≠ ασήμαντους

Βαθμολογία: 7 μονάδες

B3. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το **β! ενικό πρόσωπο** στις συγκεκριμένες παραγράφους γιατί προσπαθεί να προσεγγίσει συναισθηματικά τους αναγνώστες να δημιουργήσει ένα κλίμα οικειότητας και να αποκτήσει ο λόγος αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα. Παράλληλα εξασφαλίζεται ο παραινετικός – διδακτικός τόνος στο κείμενο.

Βαθμολογία: 5 μονάδες

B4. Με τη **χρήση των ρητορικών ερωτήσεων** ο συγγραφέας πετυχαίνει να δώσει στο κείμενό του αμεσότητα, ζωντάνια, να ανοίξει διάλογο με τον αναγνώστη, να τον ενεργοποιήσει, να τον προβληματίσει, να κεντρίσει την προσοχή και το ενδιαφέρον του. Παράλληλα ενισχύει την έμφαση και την επίκληση στο συναίσθημα, τη θεατρικότητα, την ειρωνεία, την ανησυχία του αναγνώστη καθώς τον κρατά σε εγρήγορση. Επίσης με τη χρήση τους μας εισάγει στο θέμα του κειμένου.

Βαθμολογία: 5 μονάδες

Γ. Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο κειμένου

Ομιλία στη Βουλή των εφήβων.

Απαραίτητες οι **προσφωνήσεις** στην αριστερή πλευρά του γραπτού:

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε της Βουλής,

Αξιότιμοι κ. Βουλευτές,

Αγαπητοί συμμαθητές,

Αποφώνηση στο τέλος του κειμένου μου δεξιά, αφήνοντας μία σειρά κενό: Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Ύφος κειμένου

Χρήση του α' ενικού προσώπου στην αρχή της ομιλίας, του β' πληθυντικού προσώπου όταν ο έφηβος βουλευτής απευθύνεται στους συμμαθητές του, του α' πληθυντικού όταν μιλά εκ μέρους όλων των νέων - μαθητών, αλλά και του γ' προσώπου, ενικού και πληθυντικού, στην ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας του.

Σχεδιαγραμματική ανάπτυξη της ομιλίας.

Πρόλογος

Ξεκινώντας την ομιλία μου, θα ήθελα να εκφράσω τη θερμή υποστήριξη, τη δική μου αλλά και όλων των συνομηθικών μου, στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων, ένα θεσμό που έδωσε φωνή στους νέους της μέσης εκπαίδευσης. Φιλοδοξώντας να φανώ αντάξιος του ρόλου που μου ανατέθηκε επέλεξα να αφιερώσω την ομιλία μου σε ένα κατά την κρίση μου ύψιστης σημασίας θέμα, στην αξία της γνήσιας φιλίας αλλά και στους παράγοντες που τη βλάπτουν στις μέρες μας. Στη συνέχεια του προλόγου, επισήμανση της σπουδαιότητας της φιλίας ιδιαίτερα για τους νέους αλλά και του γεγονότος ότι απειλείται στις μέρες μας.

Κύριο μέρος

Ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, αποστροφές στο κοινό, διατύπωση ερωτημάτων, διάνθιση του κειμένου με στοιχεία προφορικότητας, αποδεκτή θεωρείται και η χρήση του τρίτου πληθυντικού προσώπου.

Α' ερώτημα: αξία της γνήσιας φιλίας:

α) ατομική

- 1) αγάπη, παρέα, διασκέδαση
- 2) καταπολεμάται η μοναξιά, επικοινωνία, αλtruισμός
- 3) συμπαράσταση στις δύσκολες στιγμές, στήριξη, βοήθεια
- 4) ενθάρρυνση, προτροπή-αποτροπή
- 5) προϋπόθεση επίλυσης ατομικών προβλημάτων
- 6) ασφάλεια, προστασία
- 7) κοινωνικοποίηση, ολοκλήρωση προσωπικότητας & χαρακτήρα
- 8) αυτογνωσία (σε ατομικό επίπεδο)

β) κοινωνική

- 1) κοινωνική συνοχή, εθνική ενότητα
- 2) εύρυθμη λειτουργία θεσμών
- 3) προϋπόθεση διαλόγου
- 4) προϋπόθεση επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων, συνεργασία
- 5) κοινωνική πρόοδος, ευημερία
- 6) αυτογνωσία (σε κοινωνικό επίπεδο)
- 7) ελάττωση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας, διακρατική συνεργασία

Μετάβαση: Δυστυχώς όμως, **αγαπητό ακροατήριο**, το πολύτιμο αυτό αγαθό απειλείται στις μέρες μας για διάφορους λόγους.

Β' ερώτημα: παράγοντες που υπονομεύουν τη φιλία στις μέρες μας:

- 1) Η κρίση των ηθικών αξιών, η απουσία ηθικότητας και η έλλειψη πίστης σε αρετές.
- 2) Ο τεχνοκρατισμός, η ασύμμετρη ανάπτυξη του σύγχρονου πολιτισμού σε συνδυασμό με την πνευματική υποβάθμιση.
- 3) Η επικράτηση του υλικού ευδαιμονισμού και η εμπορευματοποίηση των ανθρωπίνων σχέσεων.
- 4) Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής και η απουσία ελεύθερου χρόνου έχουν ως απόρροια την απαξίωση της φιλίας και της ουσιαστικής επαφής με το συνάνθρωπο.
- 5) Η αστικοποίηση, η ανωνυμία, ο ατομικισμός και η ιδιοτέλεια δεν ευνοούν τη σύναψη ισχυρών δεσμών φιλίας.
- 6) Η δυσπιστία και η καχυποψία απέναντι στους ανθρώπους αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για τη δημιουργία φιλικών δεσμών.
- 7) Οι φορείς αγωγής (οικογένεια, εκπαίδευση, ΜΜΕ, πολιτεία) αδυνατούν να μεταδώσουν την αξία της αληθινής φιλίας, καθώς διέρχονται κρίση και ενισχύουν την αποξένωση του ατόμου.

Επίλογος:

(διατύπωση προσωπικών εκτιμήσεων, υπόδειξη κατευθύνσεων)

Κλείνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να τονίσω τη σημασία της φιλίας στη ζωή του κάθε ανθρώπου, πολύ περισσότερο στη δική μας. Δυστυχώς, πολλοί είναι οι παράγοντες που την απαξιώνουν στις μέρες μας. Όλοι μας λοιπόν έχουμε χρέος να συνειδητοποιήσουμε την αναγκαιότητά της και να αγωνιστούμε για τη διαφύλαξή της. Έτσι θα γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι και θα νιώσουμε και οι ίδιοι αλλά και οι άλλοι γύρω μας ευτυχισμένοι.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Βαθμολογία: 50 μονάδες

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΑΣΠΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**